

Onurlu Bir Yaşam: Adalet Yılmaz

(Yaşanmış Olay)
Nuriye ÖZDİNÇER

Yaşlı kadın yatağından kalktı. Sabah ezanının insan ruhuna huzur veren sesi oda içinde yankılanıyordu. 88 yaşından beklenmeyecek bir çeviklikle pencereye doğru yöneldi. Pencereyi açması ile birlikte odaya ezan sesi ile birlikte baharın güzel kokusu ve kuş cıvıltıları doluştu.

Penceresinden gözüken Kurtuluş Parkına bakarak yaşlı ciğerlerine sabahın ılık esintisi ile doldurdu. Abdestini aldı, sabah namazını kıldı. Mutfağa yöneldi. Çayla birlikte bir iki lokma bir şeyler atıştırdı.

Oturma odasına yöneldi. Eski bir fiskos masasının yanındaki koltuğuna ilişti. Masanın üstü çerçeveler ile doluydu. Bir tanesine uzandı, camının üzerinde titreyen parmaklarını dolaştırdı.

Çerçevenin içindeki fotoğrafta İstiklal madalyalı kara yağız bir adamla, makyajsız olmasına rağmen güzelliği göz alan bir kadın birbirlerine bakarak gülümsüyorlardı.

Yaşlı kadın 'Günaydın Anne, Günaydın Baba' dedi. Usulca yerine koyduğu çerçeveye bir bakış daha attıktan sonra başka bir çerçeveyi eline aldı.

Bu siyah beyaz fotoğrafta da subay üniformalı bir adamla bir gelin yan yana duruyorlardı. Yaşlı kadın çerçeveyi titreyen dudaklarla öptü. 'Günaydın Kocacığım' dedi. Kadın bu çerçeveyi de bıraktıktan sonra üçüncü ve son çerçeveye uzandı. Artık gözlerinden yaş damlıyordu. Fotoğraftaki biri erkek diğeri kız çocuklara bakıp 'Günaydın Evlatlarım' dedi.

Tüm çerçevelere kısaca göz atıp 'Sizleri, hepinizi çok özledim' dedi.

Gözlerinde biriken yaşları sildi. Artık ağlamak için bile yaşlı hissediyordu kendini. Ağır ağır doğrulduğu koltuğundan eski telefonuna doğru yöneldi. Ağır ağır numaraları çevirdi. Karşısına çıkan adama 'Bir taksi istiyorum' dedi ve adresi verdi. Kapısını kilitleyip, apartman merdivenlerine yöneldi. Yıllarca çekmediği zorluk kalmamıştı ama şimdi bu merdivenler hayatının en büyük engeli olmuştu. Ağır ve dikkatli bir biçimde iniyordu.

Sabırsızlanan taksi şoförünün çaldığı korna sokağı inletiyordu. 'Patlama be adam' dedi. Nihayet taksiye binebildi.

'Teyze hoş geldin' dedi 25-30 yaşlarındaki şoför. 'Nereye gidiyoruz?'

Kadın kısa bir sessizliğin sonunda 'Tüm bir gün beni taşıır mısın?' diye sordu.

'Sana 500 lira veririm.'

Adam küçümser bir gülümseme ile, 'Mal sahibi benden her gün 500 lira istiyor teyze' dedi.

Kadın gülümsedi

'O zaman sana 650 lira vereceğim ne dersin?'

'Kurtarmaz ama senin güzel hatırını kırmayayım. İlk önce nereye gideceğiz?'

'Anıtkabir'e'

'Anıtkabir'e mi?'

'Evet'

'Tamam teyzeciğim'

'Yaş kaç teyzeciğim?'

'Seksen sekiz'

'Maşallah Allah uzun ömür versin teyzeciğim'

'Allah sağlıklı mutlu ömür versin oğlum'

'Haklısın teyzecim'

Taksi Anıtkabir'in kapısına gelmişti. Şoför 'Teyzeciğim geldik' dedi. Dalgın görünen kadın 'Evladım burada yardımına ihtiyacım var' dedi. 'Benimle gel' Adam şaşırmişti. 'Tabii teyze' dedi. Kuşkuyla gözlerle 'Bizi buraya alırlar mı?' diye sordu.

O ana kadar dalgın ve yorgun görünen kadın, bir anda irkildi. Gözlerinden ateş fışkırarak 'Ne demek almamak? Sen daha önce hiç gelmedin mi buraya?' dedi

'Hayır'

'Kaç yıldır Ankara'da yaşıyorsun?'

'Ben Ankaralıyım teyze. Doğma büyüme'

'Ee o zaman'

'Ne bileyim bir kez okulla gelmiştik bayramda. Bayram olmayınca burası kapalı sanıyordum ben'

Kadın sinirli bir şekilde kafa salladı.

Şoför utanmıştı. Mozoleye çıkan mermer merdivenlere kadar konuşmadılar. Merdivenlere geldiklerinde Şoför kuşkulu bir şekilde

'Nasıl çıkacaksın Teyze?' diye sordu.

'Her ay nasıl çıkıyorsam öyle'

'Her ay geliyormusun?'

'Evet'

Uzun bir uğraşla merdivenleri çıktılar. Mozoleye doğru ağır ağır ilerlediler. İçerisi çok serindi. Şoför büyük bir azimle yürümeye çalışan kadının koluna girmişti. Kadının nefes alışları sıklaşmıştı. Nihayet mozolenin önüne geldiler. Kadın şoförün kolundan ani bir hareketle kurtuldu. Çantasını açtı. Tek bir karanfil çıkardı. Mozoleye doğru ilerledi. Çiçeği mozoleye koydu. Şoför şaşkınlıkla olayı seyrederken kadının ağzından şu sözlerin döküldüğünü fark etti.

'Hayatım boyunca sana verdiğim sözü tutmak için çalıştım'. Ağır ağır geriye çekilen kadın ellerini açıp Fatiha okumaya başladı. Şoför kısa bir şaşkınlığın ardından ona katıldı. Kadın bir anlık suskunluktan sonra, 'Hadi gidelim' dedi.

Geldiklerinden çok daha ağır bir şekilde arabaya döndüler. Şoför kadının durumundan endişelenmeye başlamıştı.

'Yoruldu mu Teyze' dedi.

Kadın sustu.

Bir süre suskunluktan sonra 'Evet hem de çok yoruldum' diye cevapladı.

'Nereye gidiyoruz?'

'Bankaya!'

Şoför arabasındaki kadının herhangi biri olmadığını anlamıştı. Bu yaşlı kadının Atatürk'e verdiği söz ne olabilirdi? En sonunda dayanamadı.

'Teyzeciğim bir şey sorabilirmiyim?'

'Sor bakalım evladım'

'Anıtkabir'de Atatürk'e bir söz verdiğinizi söylemişsiniz. O söz nedir?'

'Uzun hikaye evladım'

'Olsun be teyze anlat ne olur'

'Ben lisedeyken bizim okulumuza gelmişti Atatürk. Beni de ona çiçek vermek için seçmişlerdi. Çiçeği verdiğimde bana ismimi sordu. Bende 'Adalet' dedim. Bunun

üzerine 'Ne güzel ismin varmış' dedi. 'Okulu bitirince ne olacaksınız' dedi bana. Hemşire dedim. Oda 'Güzel meslek ama bence sen Hakim ol ismine çok yakışır' dedi. Ben kadından hakim olmaz ki dedim. Kaşlarını çattı, 'Sen istedikten sonra olur. Senden söz istiyorum hakim olacaksınız' dedi .'

'Sen ne dedin peki?'

'Mustafa Kemal emretmiş ne denir? Söz verdim.'

'Peki olabildin mi Adalet Teyze?'

'Evet ben Cumhuriyetin ilk kadın hakimlerindenim.'

'Vay be. Sende ne hikaye varmış Adalet Teyze'

'Herkesin bir hikayesi vardır evladım. Herkesin hikayesi de kendine göre değerlidir. Eğer insanların hikayelerini bilip anlayabilirsen insanlara daha anlayışlı davranabilirsin'

'Haklısın Adalet Teyze. Bu banka mı gelmek istediğin?'

'Evet!'

'Yardım edeyim mi? Bende geleyim mi?'

'Hayır. Sen burada bekle lütfen.Bu arada adın neydi evladım?'

'Osman teyzeciğim'

'Tamam Osman. Beni 45 dakika kadar sonra buradan al olur mu?'

'Tamam teyzeciğim!'

Adalet hanım bankadan içeri girdi. Osman öğlen saatinin geldiğini fark edip yemeğe gitti. Yemek boyunca Adalet hanımı düşündü. 'Kim bilir neler yaşamış, neler görmüştür' diye düşündü. Tam vaktinde bankanın önündeydi. Adalet hanım 15 dakikalık gecikme ile geldi.

'Hoş geldin Hakim Teyze'

'Çok uzun zamandır bana Hakim denmemişti.'

'Hoşuna gitmediyse söylemeyeyim?'

'Yok aksine hoşuma gitti. Sağol'

'Nereye gidiyoruz?'

'Seyranbağlarına'

'Tabii'

'Hakim Teyze çok yer gezmişsiniz sen'

'Tüm Anadolu'yu karış karış gezdik rahmetli kocamla'

'Ne iş yapardı amca?'

'Subaydı.'

'Ne zaman vefat etti?'

'1952'de'

'Çok olmuş.Gençmiş'

'Kore savaşında şehit oldu.'

'Allah rahmet eylesin Hakim teyze'

' Sağol'

'Seyranbağları'na geldik nereye gideceğiz?'

'Sağa sap. İkinci binanın önünde dur.'

'Tamam.Buyur Hakim Teyze.Geleyim mi ben'

'Yok bekle burada'

Osman beklemeye başladı. Bir ara merak etti. Binanın uzaktan görünen levhasına baktı. 'Seyranbağları Kız Yetiştirme Yurdu' yazısını okudu. Anlam veremedi. 'Bu kadın burada ne yapar ki?' diye düşündü.

Yarım saat sonra Adalet hanım görüldü. Yanında orta yaşlı kibar bir hanım vardı. Adalet hanımı arabaya ağır ağır bindirdi. Kadın 'Adalet Hanım size ne kadar teşekkür etsek azdır. Her zaman yanımızdasınız. Kızlarda sizi çok seviyor. Ne olur arayın çok uzatmayın. Yine gelin' dedi.

Adalet hanım, buğulu gözlerle 'İnşallah. Kızlara selamımı söyleyin. Bende onları çok seviyorum. Onlara iyi bakın' dedi.

Araba hareket etti.

'Nereye Hakim Teyze?'

'Hemen iki sokak öteye'

Osman iki sokak ötede bu sefer başka bir binanın önüne park etti.
Bu binada da 'Ankara Seyranbağları Huzurevi' yazıyordu.

'Bekle beni'

'Tabii Hakim Teyze'

Yine 1 saate yakın bir bekleyişin sonunda bu sefer etrafında bir çok yaşlı kadın ve adamla çıkageldi Adalet Hanım. Sarılıp öpüştükten sonra oradan ayrıldılar. Osman dikiz aynasından Adalet Hanım'ın gözlerinden akan yaşları fark etti.

'İyi misin Hakim Teyze'

'İyiyim Osman. Eski dostları görünce insan bir hoş oluyor'

'Nereye gidiyoruz?'

'Cebeci Asri Mezarlığına'

'Tamam'

'Teyze nerelisin sen?'

'Aydın Sökeliyim. Babam orada pamuk ekerdi. Annem ev hanımıydı. Sonra Kurtuluş Savaşı oldu. Babam savaşa gitti. Söke işgal oldu. Biz dağlara kaçtık annemle. Saklandık dağ köylerinde. Savaş bitince Söke'ye döndük. Allah'a Şükür Babam'da sağ salim döndü savaştan.'

'Sonra ne oldu?'

'Liseye Aydın'a gönderdi babam. Orada Atatürk'le karşılaştım. Sözümü tutmak için İstanbul'a gittim. Hukuk fakültesine girdim. Orada rahmetli eşimle karşılaştım. O Harbiye'de okuyordu o zaman. Mezun olunca evlendik..'

'Çocuğunuz var mı?'

'Bir kızım bir oğlum vardı.'

'Neredeler şimdi?'

'Oğlum dışışlerinde çalışıyordu.'

'Ne güzel'

'1978'de Fransa'da Ermeniler öldürdüler.'

'zldm Hakim Teyze. Başın sağ olsun. O da babası gibi şehit oldu yani'

'Evet. şehit babanın şehit oğlu. Allah kimseye evlat acısı vermesin.'

'Amin. Ya kızın?'

'O eşi ve çocukları ile Izmit'te yaşıyordu. đretmendi. 1999'da depremde hepsi vefat ettiler.'

'Allah rahmet eylesin.Boř boğazlığımla zdm seni Hakim Teyze kusura bakma'

'Sanki sormasan aklımdan çıkıyorlar mı evladım.Sen zlme sağol'

'Geldik Teyze'

'Tamam evladım. Al işte paran artık gidebilirsin.'

'Hakim teyze buradan nasıl döneceksin? Ben seni bekleyeyim eve bırakayım.'

'Yok beni alacaklar buradan'

'Hakim Teyze bu para fazla. Kusura bakma ben sana yalan söyledim.

Taksinin sahibi benden 350 lira bekliyor. Affet beni. 350 'yi ona veririm. Gerisi kalsın.

Bende para istemem. Bugün senden aldığım hayat dersinin parasal karşılığı yok zaten.'

'çocukların var mı?'

'İki tane ellerinden perler.'

Taksinin gneşliğinden çocuklarının resimlerini çıkarıp gösterdi.

'Adları nedir?'

'Kemal ve Ayře'

'Ođlumun adı da Kemaldi.'

Sessizliğin ardından Osman'ın elindeki parayı ittirdi Adalet Hanım..

'Onlara bir şeyler al benim için. Onları okut. Ama yalansız, dolansız, çok çalışarak helal lokma ile büyüt ve okut.

Atatürk'ün bana yaptığı gibi içlerindeki gücü fark etmelerini sağla.

Bir de vatanını, milletini sevmelerini öğütlerle onlara.'

Osman Adalet Hanımın ellerine sarılıp öptü. Ona iyi evlatlar yetiştireceğine söz verdi.

Adalet hanım mezarlığın kapısından ağır ağır içeri girerken; Osman yaşlı gözlerle onu izliyordu.

Hayatının en büyük dersini kendisi küçücük, yüreği yaşadığı acılara rağmen kocaman ve güçlü bu yaşlı kadından almıştı.

Osman arabasını mal sahibine götürmeye karar verdi. Bu gün daha fazla çalışamazdı.

Ertesi gün Ankara'da garip bir yağmur yağıyordu. Sanki gök delinmişti. Osman taksiyi mal sahibinden almış, durağa gelmişti.

Çay ocağının yanında duran gazeteyi aldı. İlk sayfadaki haberlere göz gezdirdi.

Siyaset doluydu gazete. Hiç anlamazdı. Sıkılıp adli olayların yer aldığı üçüncü sayfayı açtı. Taksiciler arkadaşları ile ilgili kötü haberleri genellikle oradan alırlardı.

Göz gezdirirken bir haber dikkatini çekti:

'Dün gece geç saatlerde Cebeci Asri mezarlığında bulunan cesedin Cumhuriyet tarihinin ilk Kadın Hakimlerinden Adalet YILMAZ'a ait olduğu belirlendi. Adalet YILMAZ'ın bulunduğu yerdeki mezarların eşine ve oğluna ait olduğu belirlendi. YILMAZ vefat ettiği gün bankadaki tüm parasını çektiği, bu parayı ikiye bölerek Seyranbağları'ndaki bir kız yetiştirme yurdu ile bir huzurevine bağışladığı belirlendi. Polis, Adalet YILMAZ'ın mezarlığa ölmek için gittiğini düşünüyor.'

Osman bir anda sarsıldı. Gözyaşlarına engel olamıyordu. Taksici arkadaşları hiçbir şey anlamadılar.

Bir daha da hiç anlatmadı Osman bu yaşadıklarını.

Herkesin tek bildiği Osman'ın bardaktan boşanırcasına yağın yağmur altında

'Gökler bile sana ağlıyor' diyerek ağladığıydı.

Nuriye ÖZDİNÇER